

N:o 179.

Af Herr C. J. Kjellman: Om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t angående inrättande inom hvarje kommun af en förlikningskomité.

Redan hafva blifvit på flera ställen inom kommunerna på landet inrättade så kallade förlikningsdomstolar, till stor nytta för det allmänna; dessa komitéer, hvars inrättande nu är öfverlemnadt åt hvarje kommuns fria vilja, hafva visat sig ega förmåga att tillfredsställande och till parter fullkomliga belåtenhet kunna afgöra under dem dragna tvister.

Genom denna deras egenskap ega de icke allenast förmånen af att bespara tvistande tid utan också penningutgifter. Ser jag saken från moralisk sida tror jag, att hufvudsakligen härutinnan inverka dessa komitéer gagneligt för det allmänna.

Någon svårighet att inom kommunerna påfinna skicklige och lämplige personer, som vilja åtaga sig uppdraget att förlika uppkommande tvister, har ännu, så vidt jag vet, icke förekommit, äfvensom jag tror att äfven om efter en förlikning eller dom i en sak vidare tvist i annat fall uppstår, sådant icke kan tillskrifvas fel i den institution som dömt, eller rättare sagdt förlikt tvistemålet. Då likväl stiftandet af förlikningsdomstolar är öfverlemnadt åt kommunernas fria vilja, har ty värr på de flesta ställen, der kommunalandan är föga utvecklad, sådana icke blifvit inrättade. Jag anser, att då, inom en Stat, sådana åsigter som bildande af ifrågavarande inrättningar gifva sig till känna, och hvilka åsigter i sig innebära icke allenast grunder till ett förenkladt rättegångsväsende, utan också leda till stor besparing för så väl det allmänna som enskilda, och på samma gång åstadkomma tillfredsställelse parter emellan, böra de icke, såsom hittills skett, lemnas utan allt afseende från Statens sida.

Flera motioner hafva varit väckta i detta afseende utan att leda till något resultat, och det kan synas djerft af mig att ånyo dermed framkomma, men då de skäl, hvarpå dessa motioner hittills blifvit afslagna, icke kunna af mig antagas, och jag anser det vara icke allenast en skyldighet utan en fullkomlig rättighet för Staten att taga hand om dessa inrättningar, har jag väckt frågan till nytt lif.

Jag har olyckligtvis ofta sett och erfarit, huru genom tvisters dragande under laga domstols behandling icke allenast parterna hafva i ekonomiskt afseende beröfvat hvarandra allt hvad de egde, utan ock derigenom utsträckt fiendskap emellan hela familjer, ja hela slägtled, och måhända utgjorde från början denna tvist en obetydlighet som kunnat lätteligen af välmående personer biläggas, utan att dessa behöft ega den ringaste juridiska bildning.

Regeringen och Riksdagen hafva ofta förut tagit första steget i ärenden som leda till det allmänna bästa, hvarföre skulle detta icke kunna ske äfven i denna sak. Jag vågar därför ödmjukligen anhålla, att Lag-Utskottet, till hvilket denna motion torde remitteras, måtte vid behandlingen af detta ärende taga i noga öfvervägande, huruvida icke det är med Rikets och den enskildes sanna fördel öfverensstämmande, då jag nu går att hos Riksdagen föreslå:

att vi i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om åläggande för hvarje kommun att inrätta en på fria val grundad förlikningskomité, med skyldighet för densamma att upptaga och afgöra alla inom kommunen förekommande icke urbota brottmål, hvarjemte ock i sammanhang härmed föreskrift torde meddelas vederbörande domare att icke till behandling få upptagas några andra ärenden, än de käranden genom bevis från förlikningskomitéen styrker att han derstädes anmält till behandling och sjelf derstädes iakttagit inställelse.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1868.

C. J. Kjellman.